

Beställning till Central Sweden 2023

Central Sweden är organiserad i form av en ideell förening, vars medlemmar är Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Örebro län. Central Sweden är Dalarna, Gävleborg och Örebro läns gemensamma representation vid EU. Grundprincipen bakom *Central Sweden ideell förenings* verksamhet är att den beställs av medlemmarna. Central Swedens uppdrag är att, utifrån ett EU-perspektiv, stärka regional utveckling i de tre medlemsregionerna inom prioriterade politikområden.

Till grund för Central Swedens verksamhet ligger de prioriterade områden och aktiviteter som anges i beställningen från föreningens medlemmar. De regionspecifika beställningarna, som antas av respektive medlemsregions politiska församling, jämkas samman till en verksamhetsplan för Central Sweden, som därefter antas av Central Swedens årsmöte. Beställningen gäller respektive regions prioriteringar för Central Sweden för 2023. Då Sverige är ordförandeland i EU under våren 2023 behöver dels det arbetet bevakas tydligt och informeras om samt dels bör det troliga ökade intresset för EU-politik användas till att synliggöra Regionens EU-arbete i Central Sweden.

Under 2020 beslutade medlemmarna om tvååriga beställningar (2021-2022). Då utvärdering av processen för den tvååriga beställningen inte är slutförd samt att det under hösten sker en översyn av verksamheten i Central Sweden ideell förening finner medlemmarna det lämpligt att endast göra ettåriga beställningar. Region Örebro gör mot bakgrund av ovan en aktualisering av liggande tvåårsbeställning snarare än att ta fram en helt ny. Därefter får resultatet av utredningen visa på hur beställningarna ska se ut framöver.

Uppdraget för Central Swedens medarbetare är stödja medlemsregionernas sakkunniga utvecklingsledare/strateger inom de av medlemsregionerna prioriterade bevakningsområdena, för att bidra till att öka kunskapen om och förståelsen kring EU-perspektivet inom sakområdena. Central Sweden arbetar inom två verksamhetsområden;

politisk påverkan och projektstöd. Sedan 2016 har Central Sweden haft samma fyra bevakningsområden; Energi, klimat och ett hållbart samhälle, sammanhållningspolitiken, forskning och innovation, samt transport och infrastruktur.

1. Smart Specialisering, forskning, innovation, näringsliv och entreprenörskap

Område 1 styrs av Regionala Utvecklingsstrategin (RUS) och Örebroregionens Innovationsstrategi samt innefattas av följande handlingsplaner Handlingsplan för livsmedelskedjan, Handlingsplan för social ekonomi och VP för Område näringslivsutveckling.

Kontaktpersoner för området i Region Örebro Län är:

Områdeschef Näringslivsutveckling, Kristina Eklöf

Utvecklingsledare Näringslivsutveckling, Mathilda Eriksson

Utvecklingsledare Näringslivsutveckling, Johan Södergren

Områdeschef Kultur och ideell sektor Katarina Strömgren-Sandh,

Utvecklingsledare Kultur och ideell sektor, Anders Bro

Ansvarig nämnd: Regional tillväxtnämnd och kulturnämnden

Politisk påverkan

Örebroregionens innovationsstrategi ska genomföras, där flera insatser från EU-nivå kommer ha direkt påverkan på arbetet. Region Örebro län vill påverka EUs ambitioner med Smart Specialisering och de nätverk och plattformar som relaterar till det. Vi vill att den påverkan vi utövar och engagemanget vi visar i frågan ska belysa vikten av Smart Specialisering som ett fortsatt relevant verktyg för den regionala innovationspolitiken i aktuell programperiod. **Vi vill särskilt lyfta stöd, bevakning och eventuellt påverkan inom hållbarhetsaspekterna inom Smart specialisering och då kopplat till PRI (Partnership for regional innovation).**

Region Örebro län önskar fysisk närvaro, täta kontakter och tydlig återkoppling mot regionens berörda tjänstemän och politiker. Engagemanget i Vanguardinitiativet bör upprätthållas och ytterligare utvecklas under 2023. Central Swedens engagemang och bevakning av Vanguardinitiativet och S3-plattformen Industrial Modernisation bör under

2023 specifikt riktas mot initiativet runt AI (i samverkan med Örebro universitet) och gruvindustri under S3-plattformen Industrial Modernisation. I förekommande fall bör även Central Sweden bevaka arbetet med angränsande tematiska initiativ med bäring på Smart Specialisering, såsom Digitala innovationshubbar (DIH), etc. Bevakning bör även ligga på S3-plattformen Agro Foods med utgångspunkt i regionens innovationsstrategi för Smart Specialisering.

Det etablerade gränsöverskridande samarbetet inom Östra Mellansverige (kopplat till NUTS II nivån) är fortsatt viktigt och ses som en del av Region Örebro läns storregionala arbete med Smart Specialisering. Prioriterade områden under 2023 är **vätgas**, 3D-printing, tillverkningsindustri, artificiell intelligens (**delvis kopplat till hälsa och klinisk forskning**), **FoU kopplat till innovation inom klinisk utveckling** och social ekonomi.

Prioriterade instrument och program är Interregionala innovationsinvesteringar (I3), Eurocluster, industriallianser, Europeiska digitala innovationshubbar (EDIH) och Horisont Europa. Detta med **prioriterade strategier inom forskning och innovation** såsom t.ex. EU:s industristrategi, Industriallianser och viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI), EU:s digitala strategi, EU-lag om halvledarchip samt rekommendationer för att öka den digitala kompetensen inom skolor och högre utbildning och EUs innovationsagenda.

Sociala innovationer och social ekonomi är ett område där vi också vill fortsatt påverka EU:s agenda. Region Örebro läns plan för civilsamhälle och social ekonomi ska genomföras, där flera insatser från EU-nivå kommer ha direkt påverkan på arbetet. Vi vill vara med och påverka EUs ambitioner för social ekonomi och sociala innovationer samt de nätverk och plattformar som relaterar till det. Vi önskar stöd från Central Sweden i den tematiska plattformen kring smart specialisering med inriktning social ekonomi.

Projektstöd

Central Sweden ska kunna agera stöd och support vid eventuella konkreta projektförfrågningar. Region Örebro län hoppas att regionens strategi för smart specialisering/innovationsstrategin och därmed regionens arbete med en Smart Specialisering kommer mynna ut i ökade europeiska samarbeten, främst inom ramen för ovan nämnda S3 plattformar. Vi efterfrågar därför mobiliserande och kunskapshöjande

ansats för att förstå och eventuellt påverka kommande utlysningar (Förslag från ZD) som en del av Pilotinitiativet Pilot Action on Partnerskap för regional innovation (PRI). PRI ska bygga vidare på S3-strategierna och ge plats för mer samverkan mellan smart specialisering, Horisont Europa, Next Generation EU och industripolitiken. Lärande och insats för att förstå och projektsätta innovationsstrategin i nuvarande EU-program efterfrågas inklusive partners, d.v.s. ökad mobilisering för innovationssystemets lärande om aktuell programperiod, tillsammans med bl.a. Örebro Universitet.

Europeiska nätverk och samarbeten

- AER, (deltagande efter avrop från fall till fall)
- ERRIN, (ansvarig för nätverket)
- REVES, (bevakning och dialog vid enskilda tillfällen)
- S3 plattformar –Industrial modernization (AI, mining, 3Dprinting), agrifood och social ekonomi, (aktivt deltagande, dialog och styrning efter avrop från regionen)
- Vanguard, (aktivt deltagande, dialog och styrning efter avrop från regionen)
- **Strategisk koppling till PRI**

2. Transport och infrastruktur

Område 2 styrs av Regional utvecklingsstrategi (RUS), Regionalt trafikförsörjningsprogram, Länstransportplan, Storregional systemanalys, Storregional godsstrategi, Regional handlingsplan för bredband, Den regionala digitala agendan samt påverkansstrategin för transport och infrastruktur. Region Örebro län deltar aktivt på europeisk nivå för att visa på regionens centralt placerade läge i viktiga europeiska transportstråk. Behovet av information är löpande och målgruppen för denna ska vara väl insatta utvecklingsledare.

Vi vill särskilt belysa följande strategiskt viktiga punkter där det pågår arbete, med politiskt stöd, för att bl.a. stärka och utveckla följande:

- Bidra till ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart transportsystem med förbättrad effektivitet.
- Utveckling av logistikbranschen i Örebroregionen.

- Utveckling av nationella och internationella person- och godstrafikstråk på väg och järnväg till, från, inom och genom Örebroregionen. Detta innebär bl.a. förkortade restider till Stockholm, Oslo och Göteborg.
- Förbättra tillgängligheten från större orter i länet till Örebro, prioritera kollektivtrafiken på spår samt på väg för de större orter som saknar spårförbindelse.

Kontaktpersoner på området är:

Områdeschef Trafik och Samhällsplanering, Johan Ljung

Enhetschef, Karin Wallin

Transportstrateg Samhällsplanering och Infrastruktur, Dino Keljalic.

VD Oslo–Stockholm 2.55 AB, Jonas Karlsson

Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden

Politisk påverkan

Region Örebro län önskar kompletterande arbete inom följande områden:

- Oslo-Stockholm är av särskild vikt för transportpolitisk betydelse i EU. Oslo-Stockholm 2.55; snabb och förbättrad infrastruktur och tågförbindelse mellan Oslo och Stockholm via Örebro och Karlstad. Oslo-Stockholm blir del av stomnätskorridoren ScanMed
- Att nyckelpersoner på EU-nivå är medvetna om betydelsen av en snabb och förbättrad infrastruktur och tågförbindelse mellan Oslo och Stockholm via Örebro och Karlstad.
- Att Central Sweden verkar för att sträckan Oslo-Stockholm blir del av stomnätskorridoren ScanMed samt bevaka Botniska korridoren, (inklusive Godsstråket genom Bergslagen – Norr om Hallsberg) status. Säkerställa och informera Kommissionen om att korridorernas definition stämmer med verkligheten.
- Att Central Sweden löpande informerar tjänstepersoner i regionen om möten som sker mellan nyckelpersoner på nationell nivå och på EU-nivå. Central Sweden ska se till att nyckelpersoner på EU-nivå och Sveriges ständiga representation i Bryssel är väl informerad om stråket Oslo-Stockholm och pågående initiativ längs stråket. Central Sweden ska även verka för samordning och fortsätta driva Brysselkontorens nätverk i sträckan Oslo-Stockholm.

- Att Central Sweden vid behov ordnar möten, seminarier och evenemang mellan tjänstepersoner och/eller politiker från Region Örebro län och nyckelpersoner i Bryssel samt ger stöd vid beredning av Region Örebro läns synpunkter på ställningstagande relaterat till europeisk transportpolitik (framförallt TEN-T/CEF) i olika fora, t.ex. CPMR. Poängterar att dessa initiativ ska komma från regionen och endast ska prioriteras när behoven är tydliga och ger ett konkret regionalt mervärde.
- Bevaka och vid behov stötta arbetet inom EBS och relevanta tematiska grupper inom samarbetet.
- Stötta i arbetet kring drönare och främst utveckling av att planlägga nedre luftrummet samt bevaka drönarfrågan utifrån ett EU-perspektiv (UAM Initiative Cities Community - UIC2), remisser, initiativ, möten, konferenser, evenemang, hearingar, projektmöjligheter).
- Arbeta för att säkerställa att Örebro uppfyller krav som åläggs urbana noder i TEN-T
- Säkerställa att nyckelpersoner på EU-nivå är väl informerad om Bottniska Korridoren, i synnerhet järnvägsförbindelsen Godsstråket Genom Bergslagen och järnvägsnoden Hallsberg och dess behov för att säkerställa svensk konkurrenskraft och överflytt av gods från väg till järnväg.
- Följ utvecklingen inom elvägar på Europeanivå.
- Bredband och digitalisering
- Stöd i internationella nätverk med TEN-T relaterade frågor, främst CPMR BSC, CPMR NSC, Scandria-Alliance.
- Fokus Bottniska korridoren med fokus på Nya Ostkustbanan och Godsstråket Genom Bergslagen
- Även stöd i Oslo-Stockholm 2:55 och En Bättre Sits inom TEN-T.

Projektstöd

Projektområden och omvärldsbevakning av intresse

- Gods, multimodala transporter etc. – Utveckla regionen som nationell/internationell testbädd för dessa lösningar.
  - o Torrhamn och logistiknod Hallsberg
  - o HCT – High Capacity Transports
- Bevaka projektmöjligheter inom hållbarhet, infrastruktur, gods, logistik, transporter, gränsöverskridande förbindelser.

- o Elvägar
- Kollektivtrafik - Blandade transportslag och flöden, intermodalitet.
- o Mobility Management, hållbart resande, betendevanor/resvanor

Vidare vill vi ha omvärldsbevakning, det vill säga information om utvecklingar på Europeisk nivå kring, HCT (high capacity transport), elvägar (lagstiftning, konferenser, projektmöjligheter), utveckling inom flygsektorn (t.ex. elflyg och drönare), bredband och digitalisering (lagstiftning, finansiering och projekt) samt nya satsningar och projektmöjligheter inom kollektivtrafik. Regional fysisk planering är också av intresse. Dessa områden är främst prioriterat inom omvärldsbevakning som kan leda till konkret behov av projektstöd. Vidare önskar vi oss bevakning, stöd i svar och informationsinsats i regionen om pågående och kommande inriktning i EU-programmen kopplat till transport, med prioritet i CEF, Interreg och Horisont2020.

Europeiska nätverk och samarbeten

- CPMR Transport Group
- CPMR Baltic Sea Commission Transport Group
- CPMR North Sea Commission Transport Group
- AER transportgrupp
- Bryssel nätverket Oslo-Stockholm
- Bryssel nätverket Botniska korridoren
- Scandria-Alliance
- ERRIN transport arbetsgrupp
- Oslo – Stockholm 2.55 AB (bolag)

Vi önskar att Central Sweden representerar Region Örebro län på transportrelaterade möten i Bryssel, bl.a. inom CPMR, samt främja och leda samarbeten med andra Brysselkontor längs stråket Oslo-Stockholm.

3. Energi och klimat

Område 3 styrs av Regional utvecklingsstrategi (RUS) och Energi och klimatprogrammet med följande handlingsplaner till stöd: Handlingsplan för hållbara resor och transporter i Örebro län, Handlingsplanen för innovation och skogsråvara i världsklass, Samhällsbyggnadsnämndens VP och VP för nämnden för regional tillväxt.

Kontaktpersoner för området är:

Områdeschef Energi och klimat, Therese Hjelseth

Klimatstrateg vid område energi och klimat, Linda Svensson

Utvecklingsledare Bioekonomi, cirkulär ekonomi och skog, Sofia Persson Kiuru

Ansvarig nämnd: Regional tillväxtnämnd

Politisk påverkan

Klimatförändringarna och miljöförstörelsen är ett hot mot Europas och världens fortsatta existens. EUs nya tillväxtstrategi "den europeiska gröna given" är en färdplan för en hållbar ekonomi i EU, vilken ska genomsyra EUs alla politikområden. Denna utgör kärnan tillsammans med EUs energi och klimatpaket samt målen med EUs energipolitik fram till 2030 i samband med de globala målen. Alla dessa ställer stora krav på implementering regionalt, men också möjligheter att tycka till och påverka EUs agenda. Region Örebro län vill fortsätta vara synliga och aktiva i EUs energi- och klimatpolitik. Även den förväntade gröna återställningen efter corona, konsekvenser av kriget i Ukraina med diverse omställningsinitiativ och självförsörjningsinitiativ, inklusive beteendeförändrande åtgärder är av särskilt intresse för Region Örebro län.

Området energi och klimat vid Region Örebro län driver flera innovativa projekt och har stor kunskap om implementering, vilket EU-kommissionen efterfrågar. Vi vill föra denna kunskap vidare och påverka EUs energiagenda till vår fördel.

Önskvärt är att Central Sweden vid behov kan stödja i processen, om en sakfråga önskas lyftas på europeisk nivå. Stöd kommer att efterfrågas vid behov av punktinsatser i vissa frågor. Specifikt upplägg ska bestämmas inför varje insats. Vi vill inte att Central Sweden bedriver påverkan på det generella, då vi i det stora hela håller med EU i sin klimat- och

miljöpolitik. Vi efterfrågar information i det generella och politiskt påverkansstöd i det specifika;

1. Omställning transportsektorn,
2. Bioekonomi och cirkulär ekonomi.
3. Robust och förnybart energisystem
4. Beredskapsinitiativ och självförsörjning – sol, vind, biogas och vätgas etc.
5. Energieffektivisering i fastigheter

Insatser i politisk påverkan ska anpassas efter enhetens resursbehov.

Projektstöd

Energikontoret önskar även kunskapshöjande insatser och projektstöd inom energi och klimat i de nya programmen.

Hitta projekt och projektpartners (genom att närvara på möten och partnerevent) inom framförallt de områden där det finns få finansieringsmöjligheter från nationellnivå exempelvis europeiska samverkansprojekt för att utbyta erfarenheter, hitta och sprida god praxis samt utveckla samarbete med andra europeiska regioner inom bland annat cirkulär ekonomi, bioekonomi, näringslivets hållbarhetsomställning och beteendeförändringsperspektivet på klimatomställningen. **Eventuellt medlemskap och engagemang i CPMR.**

Europeiska nätverk och samarbeten

European Federation of Agencies and Regions for Energy and the Environment (FEDARENE),
ManagEnergy,
ERRIN
AER/CPMR
Borgmästaravtalet

I samtliga nätverk kan det komma enstaka behov av att hoppa in och ta möten, gå på konferenser eller efter dialog med enheten delta i nätverkens arbete

4. Sammanhållnings- och regionalpolitik

Politiska positioner finns inom samtliga regionalpolitiska inriktningar från EU genom vår RUS, Energi och klimatprogrammet, och innovationsstrategin. Även Region Örebro Läns Internationella strategi 2021 – 2026 är vägledande för arbetet.

Kontaktpersoner för området är

Enhetschef projektstöd - Eva Getzman,

Utvecklingsledare internationella frågor - Gordon Hahn

Utvecklingsledare internationella frågor – Zoltan Doczi

Samordningsansvarig SHP ÖMS – Per Holmström

Ansvarig nämnd: Regional tillväxtnämnd

Politisk påverkan

Utifrån att Region Örebro län är regionalt tillväxtansvariga är det viktigt att det finns en övergripande bevakning kring kommande sammanhållningspolitik, samt konsekvenser av den (såsom t.ex. återhämtningsfonden och CARE) i Bryssel för regionens räkning. Vi vill även ha hjälp att sprida våra politiskt antagna positioner och remissvar, inte bara kopplat till SHP, utan för alla de politiska ställningstaganden vi tar i relation till regional utvecklingspolitik. Behjälpliga i att ge input i diverse remissvar.

Information och kunskap om förändringar, spridning av Region Örebro län och Östra Mellansveriges (ÖMS) positioner och remissvar, samt vid behov påverkan inom området. Detta t.ex. genom stöd till politiker vid seminarier och konferenser. Påverka och följa Regionkommittén och regionalpolitiska sakfrågor på Parlamentet. Underlätta och ge inspel i remissvar på det regionalpolitiska området från regionen.

Det regionalpolitiska samarbetet drivs av regionen, men ett stöd i form av identifierade insatser och verksamheter för politisk påverkan är viktigt. Vi önskar även att vid behov samverka med ansvarig handläggare i Bryssel. ÖMS är av särskild vikt i detta arbete och deltagande i arbetsgruppen ÖMS internationella med internationella strategier är önskvärt. Vi önskar även eventuellt deltagande kopplat till AER. Samarbetet ska ske genom

bevakning, stöd och support. Kontorets medarbetare ska arbeta med kunskapsinsamling och kommunikation kring sammanhållningspolitiken och regionalpolitiska förändringar. Detta gäller även relaterade regionalpolitiska inriktningar och beslut som påverkar Örebroregionen. Stöd kan även efterfrågas i spridning.

Precis som tidigare år förväntar vi oss bevakning, information och påverkan inom området EUs styrning, framtid och horisontella frågor. Detta är grunden i Central Swedens erbjudande och kunskap och ska gå på tvären i samtliga områden nedan, samt generellt om EUs utveckling.

5. Korttidstjänstgöring och CEPA

Det är för tidigt att specificera vilka personer som kommer att vara på korttidstjänstgöring under 2023, men av erfarenhet vi har sedan tidigare förväntar vi oss att 4 personer kommer att genomföra korttidstjänstgöring från RÖL under 2023. Detta är självklart avhängt utvecklingen av Corona-pandemin och Ukrainakriget.

I likhet med 2021–2022 önskar vi inte en regelrätt CEPA, men vill att vi på samma sätt som vi arbetar med politisk påverkan aktivt processleder enheterna och sakområdena (gärna i samband med de internationella avstämningarna) i att bli mer projektengagerade.